

עת"א 16161/05/17 - מדינת ישראל נגד מיכאל לוי,

בית המשפט המחוזי בנצרת בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

עת"א 16161-05-17 מדינת ישראל נ' לוי(אסיר)

בפני כבוד השופט יוסף בן-חמו
המבקשת מדינת ישראל
נגד
המשיב מיכאל לוי,

החלטה

בפני בקשה להארכת תקופת החזקתו של המשיב בהפרדת יחיד לתקופה נוספת של 6 חודשים, החל מיום 16/5/17.

רקע עובדתי

המשיב הינו "**עצור פלילי**" עד תום ההליכים לאחר שהוגש נגדו כתב אישום המייחס לו עבירות של רצח ושל חבלה חמורה בנסיבות מחמירות, שוהה בהפרדת יחיד מאז 16/5/16. ההחלטה השיפוטית האחרונה להמשך החזקתו בהפרדה ניתנה ביום 17/11/16 בתיק עת"א 42879/10/16.

נימוקי הבקשה

- מטרת המשך החזקת המשיב בהפרדה נועדה לשם שמירה על שלומם ובריאותם של המשיב ואסירים אחרים ומניעת פגיעה ממשית במשמעת ובאורח החיים התקין בבית הסוהר.
- עפ"י חוות דעת גורמי מודיעין בשב"ס קיים מידע שלילי רב, שעניינו סכסוכים של המשיב עם אחרים וכוונות פגיעה בו.
- לחובתו של המשיב שני אירועים שליליים מהחודשים יוני, אוגוסט 2016.
- בידי משטרת ישראל מידעים שליליים רבים המצביעים על המסוכנות הנשקפת למשיב וסביבתו.
- וועדת ההפרדות דנה בעניינו של המשיב. לאחר שהובאו בפניה עמדות הגורמים הרלוונטיים כמתחייב על פי סעיף 19 לפקודה, המליצה וועדת ההפרדות לפנות לבית המשפט ולבקש המשך החזקתו של המשיב בהפרדת יחיד.
- מכלול הנתונים, המידע הגלוי והחסוי, מצביעים על כך כי קיימת מסוכנות מצידו של המשיב וקיימת סכנה למשיב ולסביבתו.

· אין מניעה רפואית וטיפולית להמשך החזקתו של המשיב בתנאי הפרדה.

ב"כ המשיב איננו חולק על כך שיש צורך בהפרדתו של המשיב מאסירים אחרים וזאת לאור המסמכים המצורפים לבקשה, תוכן כתב האישום בו מואשם המשיב, זהותו של קורבן העבירה והגדרתו של המשיב כטעון הגנה רמה א' המחייבת הפרדתו לצורך שמירה על שלומו וביטחונו.

ב"כ המשיב סבור כי מכיוון שהחומר המודיעיני וחוות הדעת של שב"ס והמשטרה מצביעים כולם על מסוכנות כלפי המשיב ולא על מסוכנות של המשיב כלפי אחרים, קיימת חובה מיוחדת למצוא חלופות להפרדת היחיד המבוקשת. המשיב מבקש שבית המשפט ישקול חלופה "פחות דרמטית" - החזקתו ב"אגף שמור", כפי שמוחזקים אסירים שרמת המסוכנות שלהם גבוהה מאוד, כגון יצחק אברג'ל, אסי אבוטבול, יוסי מוסלי ועוד.

החזקתו של המשיב באגף שמור תשיג את התכלית שלשמה הוגשה הבקשה - בידודו המוחלט של המשיב מכל מגע עם אסירים אחרים, אך עם תנאים אחרים פחות נוקשים, כמו אי הגבלת משך שיחות הטלפונים שהן מוגבלות כיום לשעתיים ביום. למשיב יש צורך אמיתי במתן אפשרות לשיחות טלפוניות ללא הגבלה במיוחד משום שהליך שמיעת ההוכחות בתיק הפלילי אמור להתחיל בקרוב ונקבעו כבר מס' מועדים. לכך יש להוסיף את הנסיבות האישיות של המשיב, שבית המשפט עמד עליהן בהחלטות הקודמות בעניינו.

תגובת המבקשת

· חומרת המידע המודיעיני היא כה משמעותית ומעידה על עילת מסוכנות כל כך גבוהה, כך שלמעשה אין למידע "תאריך תפוגה".

· המעבר מ"הפרדת יחיד" ל"אגף שמור" הינו דרמטי מבחינת היכולת של שב"ס לתת לאסיר הגנה. בשונה מאסירי "הפרדה", אסירי "אגף שמור" אינם מוחזקים בבידוד מלא ומוחלט.

בתום הדיון התבקשה המבקשת להגיש תגובה משלימה ובה התייחסות לשתי שאלות:

(א) האם ניתן להורות על המשך החזקתו של המשיב ב"הפרדת יחיד" תוך מתן "תנאים נלווים" או חלק מאלה הניתנים לאסירים ב"אגף שמור", בדגש על משך שיחות הטלפון.

(ב) גם אם התשובה לשאלה הראשונה שלילית, האם ניתן להתייחס אל המשיב, בנסיבותיו, באופן חריג, לגבי משך שיחות ה טלפון לאור העובדה ששמיעת ההוכחות בתיק הפלילי קרובה ונקבעו מועדים להוכחות.

כתב התשובה המשלים

המבקשת הגישה כתב תשובה משלים :

פרוטוקול הדיון ובו ההחלטה המורה להגיש כתב תשובה משלים הועבר לעיונו של ראש אגף האסיר בשב"ס, כדי לקבל את התייחסותו, גם העקרונית וגם הספציפית, לשאלות שעלו בדיון.

הוראת סעיף 1.1 ד"ל"פקנ"צ 04.03.00 - "החזקת אסירים בהפרדה", קובעת כי "זכויותיו של אסיר הפרדה יהיו זכויות כל אסיר בכפוף לאילוצים הנובעים מעצם הימצאות האסיר בהפרדה".

זאת לאור העובדה כי החזקת אסירים בהפרדה מהווה אמצעי מנע ואיננה מהווה עונש.

באגפי ההפרדה, קיימים, מטבע הדברים, אילוצים, שאינם קיימים באגפים רגילים, כגון הגבלה בשימוש בטלפון, הגבלה בזמן הטיול בחצר, משום הצורך לחלק את השימוש בטלפון ואת השהייה בחצר בין כל האסירים השוהים באגף על פי עקרון השוויון, ההקצאה היא יחידנית ללא קיום מפגש בין האסירים שבהפרדה.

הוראות הפקנ"צ קובעות את התנאים הניתנים לאסירי הפרדה, בדגש על זמן שימוש בטלפון וטיול בחצר, ואין אפשרות לסטות מהם. המתכונת הנוכחית איננה מאפשרת ליתן למי מהאסירים השוהים בהפרדה תנאים אחרים מאלו הקבועים בפקודה. ניתן לערוך שינויים רק עם שינוי הפקודה, דבר הניתן להיעשות בהחלטות ראש אגף אסיר ולאחר עבודת מטה סדורה על פי העקרונות שב"פקודת האב" - (פקנ"צ 01.07.00).

באשר לנסיבותיו האישיות של המשיב שמשפטו אמור להתחיל בקרוב, תתאפשר לו תוספת של 30 דקות ביום לשימוש בטלפון, בנוסף לשעתיים המוקצות לו מדי יום וזאת עד לסוף חודש יולי 2017. ככל שהמשיב יחפץ להאריך את התקופה, עליו לפנות בבקשה מתאימה.

למשיב קיימת האפשרות להיפגש באופן שוטף וללא הגבלה עם עורכי דינו, במסגרת ביקורי עו"ד.

באשר לטיולים בחצר, סעיף 18ה' לפקנ"צ קובע כי הטיול היומי לאסיר הפרדה לא יפחת משעה ולא יעלה על שעתיים.

דין

הרקע והנסיבות המיוחדות של המשיב, כמו גם פרפרזה מאוד רחבה לגבי המידעים המודיעיניים המשטרתיים ושל מודיעין שב"ס פורטו על ידי בהחלטה מיום 17/11/16 בתיק עת"א 42879/10/16 ולשם הקיצור אפנה למפורט בהחלטה.

אין ספק כי מדובר ברמת מסוכנות גבוהה וקונקרטיית כלפי המשיב, שמקורה בנסיבות הקשורות לכתב האישום שהוגש נגד המשיב.

אין מחלוקת בין הצדדים כי בנסיבותיו של המשיב מחויבת הפרדה מוחלטת בינו לבין אסירים אחרים.

מכתב התשובה, הטיעונים וכתב התשובה המשלים של המבקשת עולה כי לא ניתן "לקחת סיכון" בעניינו של המשיב וכי יש צורך בהפרדה מוחלטת מאסירים אחרים. הפרדה שכזו לא ניתן להבטיח, אלא ב"הפרדת יחיד" ולא במסגרת אחרת כגון "אגף שמור".

ממכלול המידעים שהעיקריים שבהם הונחו בפני בית המשפט גם במסגרת הדיון בעתירה הקודמת להארכת הפרדה - עולה שהמסוכנות הנלמדת מהם עדיין בתוקף. תעיד על כך העובדה שהמשיב עדיין מוגדר כ"אסיר התראה", "טעון הגנה-רמה א" ומתקיימות לגביו הנחיות ביטחון מפורטות וקפדניות, לרבות שמירה על שטח סטרילי בכל יציאה שלו מתאו בכלא.

אין זה מדויק לומר כי המסוכנות הינה רק כלפי המשיב. המידעים מלמדים גם על קיומה של מסוכנות מצד המשיב כלפי אחרים.

באשר לרמת המסוכנות, די לעיין בדוח הסודי - "חוו"ד להמשך הפרדה", המתומצתת של **יאחב"ל - זרוע חשיפה/הערכה מיום 19/4/17**, המבוססת על המידעים השונים בתיק. לכך יש להוסיף את חוות דעת משטרת ישראל מיום 25/4/15, חוו"ד מס' 17-0202-077.

כאשר בית המשפט בוחן החלטות מנהליות בעתירת אסירים, נדרש בית המשפט, בצד בדיקת תקינות ההליך המנהלי וסבירותו, לשים לנגד עיניו את "עקרון השוויון" בין אסירים המשתייכים לאותה קבוצת התייחסות. עם זאת, החלטה בעתירה הינה תמיד **פרטנית** ובוחנת את הנסיבות המיוחדות לאסיר העותר. על כן, יתכן כי ההחלטות לגבי אסירים שונים יהיו שונות למרות עיקרון העל של "השוויון".

תכלית החוק ולשונו מעידות על אופיו הפרטני - אישי של ההליך. בדונו בעתירה, בית המשפט המנהלי, אינו רואה בפניו אלא אסיר אחד ועניין אחד (ראה **רע"ב 8989/10 מגאדבה נ' שב"ס וע"א 4740/97 מ"י נ' גולן**).

הגם שהמסקנה היא כי נסיבות העניין כפי שהובאו בפני מחייבת המשך החזקתו של המשיב בהפרדת יחיד, עדיין יש להידרש לשאלה האם ניתן להורות על הקלות מסוימות, בהתחשב בנסיבות הפרטניות של המשיב.

סעיף **13 לפקנ"צ 04.03.00 "החזקת אסירים בהפרדה"** (להלן: **"פקנ"צ ההפרדות"** או **"הפקודה"**), קובע כי כללי הביטחון שיינקטו כלפי אסיר בהפרדה יהיו בכל מקרה בהתאם לרמת הסיכון הנשקפת מהאסיר (או כלפיו). הגורמים המוסמכים בשב"ס הורו על כללי ביטחון קפדניים ומיוחדים בעניינו של המשיב כפי שפורט לעיל.

סעיף **14 לפקודה** מחייב הצבת צוות קבוע של סוהרים באגף ההפרדה, הוראה זו איננה קיימת ב"אגף שמור".

סעיף **16** קובע כי אגף ההפרדה יהיה **סגור במשך כל שעות היממה**, פרט למקרים בהם יוצא האסיר לטיול, ביקורי משפחה, טיפול רפואי, ביקור עו"ד וכד'.

באשר לביקורי עו"ד, קובע סעיף **22ג'** לפקודה, כי על ביקורי עו"ד לאסיר הפרדה פלילי יחולו הכללים המפורטים בפקנ"צ **04.34.00 "מתן שירות מקצועי לאסירים ועצורים ע"י עו"ד"**.

לגבי קשר טלפוני - קובע סעיף **22ד'** כי לגבי אסירי הפרדה פליליים, יחולו הוראות פקנ"צ **04.36.00 "קשר טלפוני של אסירים"**.

סעיף **22ד(5)** קובע כי זמני טלפונים לאסירי הפרדה יהיו עד 60 דקות ביממה אותן ניתן לפצל עד 3 פרקי זמן במועדים שונים.

המבקשת הודיעה בכתב התשובה כי בנסיבותיו של המשיב תינתן לו אפשרות של חצי שעה נוספת של שיחות טלפון כל יום.

עיון בפקנ"צ ההפרדה, מעלה כי ההוראות שבפקודה אינן מבחינות בין "אסיר" לבין "עצור".

נראה לי כי יש מקום לכך שהנציב הממונה על הוצאת ההוראות שבפקנ"צ יבחן האם יש מקום להתייחסות שונה, לגבי **משך שיחות הטלפון**, לגבי קבוצת השוויון של "**עצורים עד תום ההליכים**" לעומת "**אסירים**" שנגזר דינם והם מרצים את עונשם. זאת, לאור שני הבדלים עקרוניים ומשמעוניים בין שתי קבוצות שוויון אלו:

"עצור עד תום ההליכים", נהנה עדיין מ"חזקת החפות" על כל המשתמע ממנה, בשונה מ"אסיר" שלא עומדת לו עוד חזקת החפות וחירותו נשללה ממנו כדין, בגזר דין פלילי מרשיע.

הפועל היוצא מהאבחנה הנ"ל, הוא הפגיעה העלולה להיגרם בזכותו של העצור הפלילי לנהל את הגנתו והצורך ליתן לו אפשרות ותנאים מירביים, בכפוף למגבלות המתחייבות, לכך שיוכל בפועל לנצל את זכות הייצוג ואת זכותו לנהל את הגנתו. החשש שזכות זו תיפגע מחייב, לדעתי, נקודת איזון שונה באשר למשך שיחות הטלפון, כאשר מדובר בעצור.

"שיחות הטלפון" הניתנות לאסיר הינן "פריבילגיה".

לא ניתן לומר כי האפשרות לשיחות טלפון לעצור הינה "פריבילגיה" בלבד.

טען בפני המשיב גם במהלך הבקשה הקודמת להמשך הפרדה וגם בעתירה זו, כי הגבלת שיחות הטלפון מקשה עליו מאוד את הקשר עם בא כוחו המייצגו בהליך הפלילי, שהגיע כעת לשלב הקריטי. לא ניתן לומר שהטענה משוללת יסוד.

בצד השיקולים "לטובת" העצור, לעומת האסיר כמפורט, קיימים גם שיקולים שכנגד - החשש המובנה מפגיעה בטוהר ההליך השיפוטי המתנהל, חשש לשיבוש מהלכי משפט, השפעה על עדים וכדומה.

עניינים אלה וודאי צריכים להישקל ואולי הפתרון האפשרי הוא הגדלת משך שיחות הטלפון לעצור רק לעוה"ד המייצג בהליך הפלילי ובכפוף לאפשרות למנוע מפגש עם עו"ד כאשר מתקיימים התנאים של סעיף 45א' לפקודת בתי הסוהר.

אולם, כל זמן שלא שונו הוראות הפקנ"צ אינני סבור שניתן ליתן החלטה גורפת בעניין זה במסגרת עתירה זו. בית המשפט גם איננו מתיימר להחליף את שיקול הדעת שניתן לגורמים המנהליים ובראשם הנציב מכח הסמכות שהוקנתה להם בסעיף 80א לפקודת בתי הסוהר [נוסח חדש] השתל"ב - 1971.

ואולם, על מנת ליתן מענה מידי פרטני למצוקותיו ולזכויותיו של המשיב, אני מורה כי תינתן למשיב אפשרות לשעה נוספת בכל יום של שיחת טלפון למס' הטלפון שימציא בא כוחו, וזאת למשך 3 חודשים החל מהיום.

בכפוף לאמור, אני נעתר לבקשה ומורה על הארכת החזקתו של המשיב בהפרדת יחיד למשך 6 חודשים החל מיום
16/5/17.

ניתנה היום, ז' סיוון תשע"ז, 01 יוני 2017, בהעדר הצדדים.